

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Kypré a soudkyně JUDr. Magdaleny Vinklerové a JUDr. Jany Maiové ve věci

žalobce: **Green Gas DPB, a.s.**, IČO 00494356
sídlem Rudé armády 637, 739 21 Paskov
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Dančišinem
sídlem Husova 240/5, 110 00 Praha 1

proti
žalovaným: **1. Správa pohledávek OKD, a.s.**, IČO 26863154
sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Kuhnem
sídlem 28. října 767/12, 110 00 Praha 1

2. Ing. Lee Louda
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužníka Správa pohledávek OKD, a.s., IČO 26863154
sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

**o určení pravosti a výše pohledávky,
o odvolání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2018,
č.j. 32 ICm 2793/2017-51 (KSOS 25 INS 10525/2016),**

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se v napadené části, to je ve výroku III. a IV., **mění** tak, že žádný u účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- II. Žalovaný 1. je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 1.850 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Martina Dančišina.
- III. Ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným 2. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Shora označeným usnesením soud prvního stupně rozhodl, že se v řízení pokračuje (výrok I.), řízení zastavil (výrok II.), žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému 1. na náhradě nákladů řízení částku 12.342 Kč (výrok III.), žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému 2. na náhradě nákladů řízení částku 12.342 Kč (výrok IV.) a rozhodl, že po právní moci usnesení bude žalobci z účtu České republiky – Krajského soudu v Ostravě vrácena část soudního poplatku ve výši 4.000 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Šlajsová.

Podle odůvodnění soud prvního stupně řízení k návrhu žalobce usnesením ze dne 19. 12. 2017 přerušil, usnesení nabylo právní moci dne 9. 1. 2018. Podáním ze dne 8. 11. 2018 podal žalobce návrh na pokračování řízení a zároveň vzal žalobu zpět z důvodu, že mezi žalobcem a žalovanými došlo k uzavření nových smluv, které odmítnuté smlouvy de facto nahradily. Žalobce podal návrh na pokračování řízení po uplynutí 3 měsíců od doby, kdy bylo řízení pravomocně přerušeno, soud proto v souladu s ustanovením § 7 IZ a § 111 odst. 4 o.s.ř. rozhodl, že se v řízení pokračuje. Vzhledem ke zpětvzetí žaloby pak řízení v souladu s ustanovením § 7 IZ a ustanovením § 96 odst. 2 věta první o.s.ř. řízení zastavil. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným 1. a 2. rozhodl dle ustanovení § 146 odst. 2 věta první o.s.ř. Žalobce tím, že vzal žalobu zpět, zavinil zastavení řízení, a je proto povinen nahradit žalovaným 1. a 2. jejich náklady řízení. Tyto náklady sestávají z odměny za 3 úkony právní služby po 3.100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, vyjádření ze dne 18. 9. 2017 a návrh na přerušování řízení ze dne 15. 12. 2017), 3x paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč a DPH ve výši 21%.

2. Proti tomuto usnesení, výslovně pouze proti výroku III. a IV., podal odvolání žalobce a namítal nesprávné právní posouzení věci. Soudu prvního stupně vytýkal, že o náhradě nákladů řízení rozhodl nesprávně dle ustanovení § 146 odst. 2 věta první o.s.ř., ačkoliv v projednávané věci existují důvody zvláštního zřetele hodné a soud prvního stupně měl aplikovat ustanovení § 150 o.s.ř. Žalobce se v projednávané věci domáhal určení pravosti a výše pohledávky P569 – 1, dílčí pohledávka č. 5, kterou v insolvenčním řízení dlužníka uplatnil přihláškou pohledávek jako podmíněnou pohledávku na náhradu škody. Tato pohledávka měla vzniknout tím, že žalovaný 2. se po prohlášení úpadku na majetek dlužníka nevyjádřil ohledně nesplněných smluv uzavřených mezi dlužníkem a žalobcem tak, že tyto smlouvy splní, protože dle ustanovení § 253 odst. 2 IZ platí, že žalovaný plnění z těchto smluv odmítl. K ukončení předmětných smluv tak došlo bez jakéhokoli zavinění ze strany žalobce, ale z důvodu na straně žalovaného 2. v souvislosti s úpadkem dlužníka. Z důvodu ukončení smluv hrozil žalobci vznik škody, jejíž náhradu mohl žalobce efektivně uplatnit pouze v krátké 30 denní lhůtě ode dne odmítnutí plnění cestou přihlášky pohledávky. I přes to, že došlo k ukončení smluv, dlužník nadále i bez toho, že by s žalobcem uzavřel nové smlouvy, odebíral od žalobce plnění, k jehož dodávkám se zavázal dlužníkovi v ukončených smlouvách, za podmínek odmítnutých smluv. Ukončení předmětných smluv tak bylo ze strany žalovaného 2. nedůvodné a zbytečně založilo mezi žalobcem a dlužníkem, resp. žalovaným 2. stav nejistoty. Žalovaný ihned po odmítnutí předmětných smluv inicioval jednání o uzavření nových smluv, které by ukončené smlouvy nahradily. To se však podařilo až v době, kdy již v projednávané věci probíhalo řízení. Uzavření nových smluv přitom bylo zcela zásadní z hlediska škody, která žalobci hrozila z důvodu ukončení předmětných smluv. Žalobce zdůraznil, že po celou dobu jednal hospodárně, v době, kdy probíhala jednání o uzavření nových smluv, podal návrh na přerušování řízení a žalobu vzal zpět neprodleně poté, co byly nové smlouvy uzavřeny. Ke zpětvzetí žaloby došlo proto, že dlužník, resp. žalovaný 2. odebíral od žalobce plnění, které bylo předmětem odmítnutých smluv i poté, co byly tyto smlouvy ukončeny, a to až do doby uzavření smluv nových a škoda, která žalobci hrozila z ukončených smluv, byla uzavřením nových smluv de facto minimalizována. Dle žalobce mohou uvedené skutečnosti založit i aplikaci ustanovení § 146 odst. 2 o.s.ř., která míří na případy, kdy ke zpětvzetí důvodně podané žaloby dojde z důvodu chování žalovaného po podání žaloby, jak tomu bylo v projednávané věci. Žalobce také namítal, že soud prvního stupně oběma žalovaným přiznal náhradu nákladů řízení, která sestává z nesprávně vypočtené odměny za zastupování účastníka řízení advokátem, neboť žalovaným přiznal náhradu v plné sazbě včetně paušální náhrady hotových výdajů i za návrh na přerušování řízení, který však nelze považovat za úkon právní služby dle ustanovení § 11 advokátního tarifu. Navrhoval, aby odvolací soud změnil odvoláním napadený výrok III. a IV. usnesení soudu prvního stupně tak, že žádnému z účastníků se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Šlajsová.

3. Žalovaní 1. a 2. se k odvolání žalobce nevyjádřili.
4. Odvolací soud poté, co dovedl, že odvolání je podáno včas, osobou oprávněnou, má náležitosti stanovené v ustanovení § 205 odst. 1 o.s.ř., přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadené části, to je ve výroku III. a IV., jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.
5. Z obsahu předloženého spisu vyplývá, že žalobou ze dne 12. 6. 2017 se žalobce domáhal určení, že pohledávka žalobce, nesplatná a podmíněná z titulu náhrady škody, vedená v insolvenčním rejstříku jako P569 – 1, dílčí pohledávka č. 5, v celkové výši 10.593.461,81 Kč, přihlášená do insolvenčního řízení dlužníka vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016, je v plné výši zjištěna a existuje po právu. Žalobce tvrdil, že dílčí pohledávka č. 5 představuje jednu z celkem sedmi dílčích pohledávek žalobce vůči žalovanému 1. z titulu náhrady škody přihlášených do insolvenčního řízení. V případě všech dílčích pohledávek č. 1 až 7 se jedná o škodu, jejíž vznik žalobci hrozí ve smyslu ustanovení § 253 odst. 4 IZ v důsledku oznámení žalovaného 1. ze dne 9. 9. 2016, kterým odmítl plnění jednotlivých v přihlášce specifikovaných smluv uzavřených mezi žalovaným 1. a žalobcem (dále jen odmítnuté smlouvy). Dílčí pohledávka č. 5 je vázána na splnění odkládací podmínky spočívající v tom, že dojde k ukončení poskytování plnění odmítnutých smluv ze strany dlužníka v návaznosti na již zmíněné odmítnutí jejich plnění a že současně dojde i ke vzniku škody v příčinné souvislosti s odmítnutím plnění těchto smluv a ukončením poskytování jejich plnění. V přihlášce pohledávky evidované pod P569 – 1, dílčí pohledávka č. 5, která je předmětem této žaloby, vyčíslil žalobci výši škody způsobené odmítnutím smluv spočívající v mimořádném nákladu na odstupné pro zaměstnance žalobce a snížení hodnoty majetku žalobce pořízeného pro splnění odmítnutých smluv. Výši škody vyčíslil na 10.593.461,81 Kč. Na přezkumném jednání konaném dne 12. 5. 2017 popřel žalovaný 1. a 2. pravost pohledávky na náhradu škody, in eventum i její výši s tím, že výše pohledávky na náhradu škody v takovém případě činí 1.000 Kč. Žalovaný 1. ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobci žádná škoda nevznikla, neboť žalobce nadále žalovanému 1. poskytuje plnění, které bylo předmětem odmítnutých smluv. Žalobce ve vztahu k tvrzenému nároku neunáší důkazní břemeno. Žalovaný 2. nesouhlasil s existencí tvrzené škody s tím, že žalobce svá tvrzení žádným způsobem neprokázal. Eventuální vznik škody není dle jeho názoru v příčinné souvislosti s odmítnutím plnění a není vůbec zřejmé, jakým způsobem žalobce dospěl k tvrzené výši škody. Oba žalovaní navrhovali zamítnutí žaloby. Podáním ze dne 19. 10. 2017 navrhl žalobce, aby bylo řízení přerušeno, neboť mezi žalobcem a žalovaným 1. nadále probíhá plnění podle odmítnutých smluv a zároveň probíhá jednání o nových smlouvách, jež by odmítnuté smlouvy nahradily. Žalovaní 1. a 2. se k návrhu žalobce na přerušení řízení připojili. Soud prvního stupně usnesením ze dne 19. 12. 2017 řízení přerušil, usnesení nabylo právní moci dne 9. 1. 2018. Podáním ze dne 8. 11. 2018 podal žalobce návrh na pokračování v řízení a zároveň vzal žalobu zpět s odůvodněním, že plnění bylo dle odmítnutých smluv nadále poskytováno a posléze došlo mezi žalobcem a žalovanými k uzavření nových smluv, které odmítnuté smlouvy de facto nahradily. Poté již soud prvního stupně rozhodl napadeným usnesením s odůvodněním v něm uvedeným.
6. Podle § 7 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající

se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

7. Podle ustanovení § 163 IZ o nákladech incidenčního sporu a jejich náhradě rozhodne insolvenční soud v rozhodnutí o incidenčním sporu, a to podle ustanovení občanského soudního řádu, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Náhrada nákladů incidenčního sporu je zvláštní pohledávkou, na kterou se nevztahuje § 170 písm. f).
8. Podle ustanovení § 202 odst. 1 IZ ve sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení proti insolvenčnímu správci. Náhrada nákladů řízení přiznaná v tomto sporu vůči dlužníku se pokládá za přihlášenou podle tohoto zákona a uspokojí se v insolvenčním řízení ve stejném pořadí jako pohledávka, o kterou se vedl spor. Náklady, které v tomto sporu vznikly insolvenčnímu správci, se hradí z majetkové podstaty; do ní náleží i náhrada nákladů řízení přiznaná insolvenčnímu správci.
9. Podle ustanovení § 146 odst. 1 písm. b) o.s.ř. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku, jestliže řízení bylo zastaveno.
10. Podle ustanovení § 146 odst. 2 o.s.ř. jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).
11. Soud prvního stupně se správně při rozhodování o náhradě nákladů řízení zabýval otázkou, zda některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno. Dospěl však k nesprávnému závěru, že zastavení řízení zavinil výlučně žalobce.
12. Žalobce vzal v projednávané věci žalobu zpět s odůvodněním, že poskytování plnění podle odmítnutých smluv pokračovalo i po podání přihlášky pohledávky a dále i po podání incidenční žaloby, což však nic nemění na tom, že vznik škody ve smyslu ustanovení § 253 odst. 4 IZ nadále hrozil, jakmile by došlo k ukončení poskytování plnění podle předmětných smluv. Mezi stranami však zároveň probíhalo jednání o uzavření nových smluv, které by odmítnuté smlouvy nahradily, k jejich uzavření skutečně dne 27. 2. 2018 došlo a s účinností od 1. 3. 2018 tyto nové smlouvy odmítnuté smlouvy de facto nahradily. Žalobce uvedl, že poté, co došlo k uzavření nových smluv nahrazujících původní odmítnuté smlouvy, je zřejmé, že žalobci žádná škoda, která by spočívala v nákladech na odstupné pro zaměstnance ani ve snížení hodnoty majetku žalobce, nevznikne a její vznik je i do budoucna vyloučen.
13. Vzhledem k tomu, že žaloba byla vzata zpět s odůvodněním, že plnění bylo dle odmítnutých smluv nadále poskytováno a posléze došlo k uzavření nových smluv, které odmítnuté smlouvy nahradily, není podle odvolacího soudu za této situace dán důvod k postupu podle ustanovení § 146 odst. 2 věta první o.s.ř., ani podle ustanovení § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř., neboť nelze dovodit zavinění na zastavení řízení ani u žalobce, ani u žalovaného 1. a 2. O náhradě nákladů řízení je třeba rozhodnout postupem dle § 146 odst. 1 písm. b) o.s.ř., tedy tak, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, které bylo zastaveno, nemá.
14. Odvolací soud proto analogicky postupem dle ustanovení § 220 odst. 1 o.s.ř. o.s.ř. usnesení ve výroku III. a IV. změnil tak, že rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Šlajsová.

15. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 163 IZ ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. a § 202 odst. 1 IZ. V odvolacím řízení měl úspěch žalobce, má proto právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Tyto náklady sestávají z odměny za právní zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění (dále jen advokátní tarif) za jeden úkon právní služby za podané odvolání ve výši jedné poloviny podle § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu, to je 1.550 Kč a paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč, to je celkem 1.850 Kč. Vzhledem k nákladové imunitě insolvenčního správce odvolací soud uložil povinnost k náhradě nákladů řízení žalobci pouze žalovanému 1.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. h/ o.s.ř.).

Olomouc 25. června 2019

JUDr. Lenka Kyprá v. r.
předsedkyně senátu